

י"ח סיון תשפ"ה

שנה ז' | גליון מס' 274

בפיקוח
רבנים ומחנכים
שליט"א

פניות והודעות למערכת:

ניתן להשאיר בקו 'בני בינה'
טל': 03-3064100 שלוחה 6.

לתרומות ולהנצחה בעלון:

דרך עמדות נדרים פלוס: 'בני בינה' -
ארגון בני בינה לילדי בני התורה
או בטל' 055-6705847

הוא נסה ולא הלך לו, הוא זרק שוב והחטיא את המטרה

בינו נא זאת

מנפילות וטעויות וחוסר הצלחה, הוא נסה ולא הלך לו, הוא זרק שוב והחטיא את המטרה, הוא טרח למצא את הנעלים ונסה שוב, הוא לא התנצל עד שהשיג את מבוקשו. הוא באמת בוזז זמנו לריק, אך לא ותר על המטרה שהציב לעצמו, נפל וקם. וזו רק דגמא, ממשוהו בדרך שנוכל ללמוד על כך הרצון. וקל וחומר לדבר רוחני, תכלית חינוכי, שבע יפול צדיק וקם.

המשכנו לצעד ור' זבולון המשיך "כעת נחזר לשאלה שלך. האם זה הגיוני להספיק בתשיעים שנה את כל התורה כלה בעיון, ולזכור הכל היטב? התשובה היא כן ולא. במה זה תלוי? בכח הרצון! מי שהרצון הכי חזק שלו בחיים הוא לדעת את כל התורה כלה, אזי לא רק שיש סכני, אלא בודאות הוא יצליח. ומי שרוצה ללמוד ולהספיק הכל אכל יש לו עוד אי אלו רצונות חזקים - זה אכן חסר סכני.

אתה יודע שגם בפרשתנו רואים זאת: אהרן הכהן הצטנן להניף את הלויים. עשרים ושנים אלה תוך יום אחד, כמו שאומר המדרש רבה (אמר) בוא וראה אהרן כשהניף את הלויים עשרים ושנים אלה, הניף ביום אחד, כיצד היה מניסם, מוליד ומביא, מעלה ומוריד. זה נשמע לך הגיוני, אדם מבגר בן למעלה משמונים, צריך להניף 22,000 איש בגילאים שונים, תוך יום אחד? גם אם הוא הניף במשך שנים עשרה שעות ברציפות היה עליו להניף למעלה ממיליון שמונה מאות בשעה, שזה בערך ששים בדרך. איך הוא עשה זאת אם לא בכח רצון חזק לקיים את מה שהשם צוהו ללא שנוי.

ועוד דבר, אלהים, חשוב שתדע שפאשר אדם רוצה באמת, זה אף קל יותר. וזאת כי ישנם מלאכים מיוחדים שנבראים מרצון, מחשבה או דבור של אדם, והם מסיעים לו. כמו שמבאר המהרש"א במכות את מה שנאמר בגמרא בלשון רבים 'בדרך שאלם רוצה לילך, בה מוליכין אותו', מי הם המוליכין? המלאכים שנבראו מהרצון. אף זה בתנאי שזו תהיה דרך שהאדם רוצה לילך בה בכל מאודו.

רגע לפני שנפרדנו נזכר ר' זבולון שהבטיח לי ספור על רבי חיים פלאג'י וקב ספר: 'רבי חיים פלאג'י חבר בסביבות השמונים חבורים על כל חלקי התורה, על התנ"ך, על הש"ס, על המדרשים, ספרי מוסר, חבורים בהלכה, בגמרא, ספרי שאלות ותשובות, ועוד רבים. זאת מלבד חלק גדול מחבוריו, שאבדו למרבה הצער בשורפה גדולה שפרצה במקום מגוריו באיזמיר. תלמידיו דעו כי לא שגך לכתב כל קב הרבה בדרך הטבע, וסביר כי רבים, שידיו רב לו בתורת הנסתר, משתמש בהשבעת קלמוס שכתב עבורו.

כששמע זאת בנו, אמר כי מן הסתם אביו אכן יודע כיצד לעשות זאת אף אין זה נכון כלל. הוא אמר אלו הייתם יודעים כמה עז רצונו ללמוד ולהקפיד את כל חלקי התורה ולהעלות את תורתו על הכתב, הייתם מבינים שזה אפשרי. כי הכל הולך אחר הרצון.

עלינו רק לשאף באמת ובתמים לצלות ולהתעלות, להדליק את השלהבת, עד שתהא עולה מאלהים. הודיתי לך זבולון על דבריו המכפירים, ופניתי לצעד לעבר ביתי. כמה מיוחד איך ר' זבולון מצליח למצא בכל דבר את מוסר ההשכל השמון בו, אפילו בנעלים נטושות על גבי חוטי חשמל. כי אכן, בכח הרצון נתן להגיע רחוק, השאלה היא לאן רוצים להגיע.

סבא פשוטה". "נכון מאד. ונתע אליהו שזה לא הסתים בקשיים בלמוד. היו להם גם נסיונות אחרים בדרך, כל מיני התמודדויות, וכן היו גם נפילות. אז איך בכל זאת הם הצליחו להתגבר על הפל עד שגדלו והפכו לגדולי ישראל מרביצי תורה ומנהיגי הדורות? אגלה לך את הסוד. אכל לא פעת. אתרי המתמידים".

נגשתי לארון ולקחתי גמרא בלב רגוע יותר. השיחה עם ר' זבולון כבר עשתה לי טוב. יש תשובה, יש דרך, אחכה בסבלנות. נגשתי בזריזות אל החברותא שחכה לי בקצרה רוח, וצללנו לעמקה של סוגיא. לאחר סיום המתמידים נגשתי אל ר' זבולון, הוא הציע לילות אותי הביתה ושנשוחח בדרך. "הבט לכאן" הצביע ר' זבולון לעבר סמטה

זה
אומר

לך?

"יש לי משהו
נעלים חדשות!"

"אכן". נהנה ר' זבולון מהתשובה שלא צפה לה. "אני מתכוון לעוד משהו שלא רואים. נסית פעם לחשב איך הם הגיעו לשם? מי עלה לקטר אותם למעלה?"

"האמת שאף פעם לא חשבתי שמסתתר מעבר לך משהו, מן הסתם הייתה כאן חבורת נערים משעממים שחפשו תעסוקה מעניינת והם שמו לעצמם מטרה לקלע לשם את הנעלים". עניתי, בלי להכין לאן חותר ר' זבולון.

"כמה זמן זה לקח להם, לדעתך?" "די הרבה אני חושב. זה גבוה מאד, וצריך לזרק בעצמה מסימת ובזווית מיוחדת כדי שיתפס איכשהו על החוט מבלי לפל וכל נעל בצד אחר".

"אז כיום קשאנו רואים את הנעלים תלויים, את התוצאה המגמרת, משהו גבוה, זה אומר לנו שהיה כאן משהו, אמן משעמם, אך עם כח רצון חזק מאד שלא נרתע

מהררר פסעתי לעצמי הלוח ושוב פעם אחר פעם לארץ בית המדרש, ידי מלטפות את הספרים הרבים בספריה המפארת של בית מדרשו. אין סוף לתורגנו הקדושה. תורה, נביאים, פתובים, משנה, גמרא בכלי וירושלמי, מדרשים, הלכה, מוסר, ספרי ש"ת, ראשונים וחרונים ועוד הרשימה נטויה. לאחר צעידה ממשכת אפופת מחשבות מציפון בית המדרש אל דרומו, ומדרומו שוב אל צפונו, אליהו. שמעתי לפתע קוראים בשמי. הסתובבתי בבהלה. כשראיתי שזה ר' זבולון המשגיח של המתמידים' חששתי שהוא יעיר לי על כך שבמקום לשבת וללמוד אני מסתובב חסר מעש בבית המדרש, אולי אפילו יאמר לי שלא אוכל לקבל היום ממנו. אך חששוני התבדד עד מהרה כשר' זבולון פנה אלי בחביבות "אני רוצה שמשהו מטריד אותך, אליהו, שפא אתה עדין מספק מה אתה רוצה ללמוד בעת? לא החלטת אם לחזור על מה שלמדו היום בחידר או להכין דבר חדש?" חזיתי בבשנוות. "האמת, משהו קצת מעיק עלי בתקופה האחרונה, אולי הרב יוכל לעזור לי?" החלטתי לפתח את לבי.

"תראה אליהם, כל עוד אינני יודע מה מטריד אותך, לא אוכל לדעת אם באפשרותי לעזור לך. אך בכל מקרה, דאגה בלב איש - ישינה".

"שהרב יסתפל רגע על כל הספרים כאן בבית הכנסת, אין לזה סוף".

"אכן 'אויצ'ר' מכבד מאד יש כאן".

"וגידו זה בקשי חלק קטן מאוצר הספרים היהודי. אז איך? איך יש ספרי ללמוד ולדעת הכל? זה לא נראה לי הגיוני". ר' זבולון האזין לי בקשב, ואני המשכתי:

"הנה רק בליל שבועות האחרון לפני פמעת שבועים, למדתי כל הלילה יחד עם החברותא, ובכל זאת הספקנו לחזור על דף וחצי גמרא, רש"י ותוספות עם קצת מפרשים בלבד. וזה סגיון שכבר דענו. אז בלמוד ראשוני זה לזכר עוד הרבה יותר זמן. ומי מדבר בכלל על לזכר את כל מה שלמדנו. הנה אני כבר עוד מעט בר מצוה, יש לי כמה שנים טובות של למוד גמרא, וזכיתי אפילו לסים שתי מסכתות. אכל כמה אני זוכר מתוך זה? לא הרבה מדי. ומצד שני אני קורא ספורים על גדולי דורות העבר, ואני רוצה את גדולי ישראל כיום ואני מתפעל מהקף הידיעות העצום שלהם בכל חלקי התורה, והכל בעיון עמק, פלפול וסברות. ומלבד זאת יש להם שיעורים ושיחות, וספרים שחברו וזה מעלה בי את המחשבה שאולי פשוט אין לי את זה. הרב מבין, זה מה שמטריד אותי".

"אליהו הקר", פנה אלי בחבה ר' זבולון. "אתה בחור חכם, ויש לך מחשבות נכונות. אכן דבר כזה יכול להטריד מאד ואפילו לאט. טוב מאד עשית ששאלת, וחשוב שתדע גם שאתה לא הראשון שחושב שאין אפשרות להשיג כל כך הרבה בשני חיי האדם, וכמו שאספר לך בהמשך על תלמידי רבי חיים פלאג'י. אכל לפני שאענה לך תשובה אשאל אותך גם שאלה: האם אתה באמת חושב שגדולי ישראל הם זו אחר של אנשים? אתה אכן חושב שגדולי הם נולדו? נראה לך שיש להם יותר מעשרים וארבע שעות ביום?"

"אני יודע שלא. להפך, יש ספורים על כמה מגדולי ישראל שבצעירותם היו ממש קשי הבנה, ולקח להם זמן רב לקלט

פרקי אבות
באורים, פנינים וספורים

אבות ובנים

פרק ב

הרחק משכן רע, ואל תתחבר לדשע

הנה התנא אומר לגבי **שכן רע**, שצריך **להתרחק** ממנו. ואין זה מספיק שאינו מתחבר אליו, ואלו לגבי הרשע, מספיק רק לא להתחבר אליו. אבל אפסר לגור בסביבתו ובשכנותו, וצריך באור מדיע השכן הרע גרוע יותר מהרשע.

ונראה לומר, ששכן רע אינו אדם שמחלל שבת או אוכל מאכלות אסורות וכדומה, אלא הוא אדם שיכול להיות אפלו שהוא חובש כפה לראשו ואף לובש ציצית בבגדו, ויתכן שיש לו גם כובע וחליפה, אבל מזלזל הוא במצוות, כפי שאמרו חז"ל במסכת ברכות (ח) כל מי שיש לו בית הנקסט צעירו ואינו נכנס שם להתפלל - נקרא שכן רע.

לפיכך בא התנא ומהירי אותנו להתרחק דוקא מאותו שכן, מפני שלפעמים עלול האדם להיות מושפע ממנו לרעה יותר מאשר אחד שפזר נרשע, שהרי חזיתו של זה מסננת את האדם, וגורמת לו ללמוד ממשעויו הרעים, שהרי אם "צדיק" כזה מזלזל בתפלה בצבור וכדומה, וכי אני יותר טוב ממנו? ולכן חלה החובה להתרחק משכן כזה, כי הסכנה ממנו גדולה יותר.

אבל מאדם רשע שחזיתו החיצונית גורמת לנו להתרחק מחברתו, אין כל כך חשש שאם לא נתרחק ממנו, נבוא חליה לחקות אותו ולהדמות לו במעשיו. ולכן מזיזי אותו התנא שמספיק רק שלא נתחבר לרשע, אבל להיות בסביבתו ובשכנותו, ובדומתו לא מצאו לנכון להזהיר ואולי אדרבה יכול הוא להשפיע על אותו רשע להתקרב לדרך הישרה.

ולכן אמר התנא "הרחק משכן רע" שאין רואים עליו את חסונו, כי אין תוכו כבדו, ויכול הוא להשפיע עליך יותר מרשע גמור.

משעה מענין מספר, שממחיש עד כמה יכול האדם להיות מושפע לרעה, משכנים רעים העושים מעשים שאסור לעשות.

בפסוק של הגאון המפורסם הרבי מקוצק זצוק"ל, היו מתקבצים בחורים כדי לקבל ממנו תורה ויגרות שמם ויהיה זו חבורה שהיא דומה לישיבות שבבניי. ידע שהרבי מקוצק מפרסם היה **במדת האמת**, כשהיו מגיעים אליו כדי להצטרף לישיבה היה בוחן את המבקש להצטרף בכל מיני דרכים, כדי להוכיח האם הם מסגלים להיות עם האמת גם כאשר הדבר הוא נגד הגוים ונגד החברה.

פעם אחת בא בחור להתקבל לישיבה. אמר לו הרבי מקוצק שהשעה כבר מתאחרת שקשה לו לשוחח עמו היום, ולכן כדאי שישיאר ללון בישיבה, ולמחרת ידבר עמו. ובקש שיעדידו לאותו בחור חדר בדירה ששומשה כפנימיה.

לפי הוראתו של הרבי אז בבקר השכם קמה קבוצת בחורים בשקט להתפלל עם הגן החמה, ובחורנתם פתחו את החלונות והעירו את הבחור. בתדהמתו ראה הבחור את אותם בחורי ישיבה אוכלים ושותים, והחל להוכיחם שהרי אסור לאכל קדם התפלה.

הבחורים שהיו נראים רציניים ויראי שמים החלו לזלזל, ואמרו לו שהוא סתם "מחמיר", ולעגו על כך שהוא מקפיד על זה, עד שלאט לאט התרפף הבחור והחל לאכל יחד אתם.

לאחר התפלה נגש הבחור לרבי מקוצק, אך הרבי הודיע לו שאינו מקבלו לישיבה מחמת שנכשל ב"מבחן" ואכל לפני התפלה. בכה הבחור והתחרט, אך לא נתקבל לישיבה, מפני שעקר העבודה היא - **לא להיות מושפע ממה שאחרים עושים** גם אם נראה להם שהם חתידים וצדיקים יותר ממך!

רואים אנו מספר זה, שמאחר שאותו בחור היה מתחברם של בחורי ישיבות הנראים קיראי שמים, אף על פי שהיה בטוח וברור לו שאינם נזהרים כשנראה ויבדאי אין להם שום הטר לאכל לפני התפלה. ככל זאת ההתחברות לדבריהם, גרמה לו להקל לעצמו בדברים האסורים, ובזה היה פשוטו. [והיה מקום לדון בדבר מצד "לפני עור", באפו שיש חשש שהבחור יקשל בדבר, ואין כאן מקומו].

עוד באור נאה יש על המשנה מרבנן יוסף חיים - **הבן איש חי** בספרו 'חסדי אבות'. הוא הקשה, הרי אם צריך להתרחק משכן רע, כל שכן שלא יתחבר לרשע, ומדיע היה צריך להזהיר את האדם על כך?

וקתב לנאר זאת על פי משנה בחסיד שביא אצל הרמב"ם לפני יום פסח, ואמר לו: ביום פסחים מופקדים כמה עונות של עבודה זרה לזה עריות ושפיכות דמים, ואני יודע בעצמי שלא חסדתי בהם. ואף אשרך ואמר שחטאתי בהם?

השיב לו הרמב"ם: חכמינו ז"ל אומרים, שכל **המתנאה**, הרי זה פאלו עובד עבודה זרה, וכן **הנוסע** פאלו עובד עבודה זרה, **והמלכין פני חברו ברבים** פאלו שופך דמים, וכן פיצא בזה.

נמצא שאין אתה משקר בכך שאתה מתנהל על עבודה זרה וכדומה, מפני שלא יתכן שתוכל להאמין בעצמך שלא עשית, ולא התנאתה, ולא הלכנת פני חברך מעולם.

נמצאנו למדים, שיש עוון גמור שהוא עוון **עבודה זרה**, ויש דבר שהוא שכן לאותו עוון ואינו אותו עוון ממש, אלא שהעושה אותו נחשב לו כפאלו עושה את העוון עצמו.

וזה שרמיו התנא "הרחק משכן רע" לא רק שצריך אתה להתרחק מן הרע עצמו, אלא התרחק גם מדבר שהוא שכן של הרע, כגון פאזה, וכעס, וכיוצא בזה, ואז ממילא אל תתחבר לרשע זה, כלומר, שאם לא תתרחק מהשכן של הרע, דהינו מהפסע וכדומה, הרי אתה נעשה חברו של הרשע שעובד עבודה זרה, מפני שגם אתה נחשב לעובד עבודה זרה, אבל אם התרחקת מהמדות הרעות, אין אתה נעשה חברו של הרשע.

יקותיאל כהן, מודיעין עלית
יהודה בודה, בית גן, ירושלים

משתתפי מבצע 'היו נכונים' יקבלו בעזה ש את השי, על ידי צניגו במלמדי התורה
מועד החלוקה יתפרסם בעזה ש"ש (אין צורך להתקשר למערכת)

**שמות הזוכים
בהגרלה
בחידה
לשבויות**

דברי בינה

פרפראות וחידישים
בפרשת השבוע
לשולחן השבת

"על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו, על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" (ט"ז ט"ו).
כתב השל"ה הקדוש: יש רמז מוסר בכאן, על כל פעלה או תנועה שהאדם עושה, יאמר: **אם יצא השם** או 'בעזרת השם'. למשל, בלכתו בדרך יאמר: 'הני נוסע בעזרת השם יתברך, ובמעוית למנות במקום פלוני בעזרתו יתברך. ויתברך אם יצא'. וכשכא למקום הנזכה אז יחזיר ויתן שבה, ויאמר: 'הנה בעזרת השם יתברך באתי הנה, ובמעוית לסע לזמן פלוני בעזרתו יתברך. אם יצא'. נמצא שם שמים שגור בפיו בשעה שעולה במחשבתו, ובשעת מעשה, ככה בכל פעולותיו.

"ויסעו מחר ה'" (ט"ז).

פרשו התוספות (ושם קט"ו) דהינו פרענות, כיון שהיו כתינוק הבורח מבית ספר.

לכאורה קשה מהי התביעה, הרי בני ישראל יסעו על פי ה' **הענין**, וכיון שהענין שלהם, וכבר עמדו בזה המפרשים, ובספר הערות (למנו הר"ש"א. מהר"ק, שבת שם) הביא שאומרים בעלי המוסר - שעל כל פנים היו בני ישראל צריכים לצאת בצער ובכבד ראש ולא בשמחה, וזהו על דרך המכאיר בתחלת מסכת עבודה זרה לגבי הגוים **שמועטים בספה** כשמצטטרים בה, ואלו ישראל יוצאים בצער.

ואכן הספא מסביר דקא בספרו 'אור הצפון' (ח"ג חזית הדפוס בתורה) כתב: הדברים מפלאים מאד. הרי כתוב באותה פרשה: **ולפי העלת הענין מעל האהל ואחרי כן יסעו בני ישראל וגו'** על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחנו" (בפסוק ט), ועוד שלפני כל מסע היו תוקעים בחוצרות (שם), ואם כן קשני ישראל יסעו מהר סיני, בודאי עליה הענין מקדם, ונסעו על פי ה', ואמנם כתוב בתורה: **"וענו ה' עליהם יומם בנסים מן המדבר"**, ועוד, שכתוב **"דרך שלשה ימים"**, ופירש"י: "מהלך שלשה ימים הלכו ביום אחד, שהיה הקב"ה חפץ להכניסם לארץ מיד", ואורן ברית ה' נסע לפניו דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה" - "זה האורן היוצא עמהם וכו' ומקדים לפניו דרך שלשת ימים לתור להם מקום חנייתם".

הרי לפי כל האמור עשו בני ישראל הכל על פי ה', וכדי להכניסם מהר לארץ ישראל, כפי שזכר להם, ומה היה כאן, אפוא, **הפרענות** שהקב"ה היה צריך להפריד בינה לבין פרענות המתאוננים, ולמה תארו אותם **כתינוק הבורח מבית הספר**?

אלא בעל פה פרשו הפרושים הוא שאמנם עצם פעלת הנסיעה מהר סיני היתה כהגון ועל פי ה', אבל בפעל פה פה **מצינו לבס** שלא הרגישו את הצער הדרוש על אשר עליהם להנתק מהמקום שלמדו בו תורה, ואמנם גם הליכתם היתה לשם מצוה, כדי להכנס לארץ ולקדם מצות ישיבה, כפי שצטטנו עליה, אבל היה צריך להיות קשה להם **לפרש ממצות תלמוד תורה** שהיא כנגד כלם, שכל הפורש ממנה כפוש מן החיים. (וראה שם עוד שהארה בזה).

"ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במהנה וגו' ויאמר אדני משה כלאים" (יא כו - ה).

הקשו המפרשים מה שאמר יהושע 'אדוני משה כלאים', מה חטאו אלדד ומידד, אדרבה הרי נביא הכובש נבואתו חזי מיתה (מקדמי פס"ט), וספר (פראשית א טו), הביא לישב אסחי

הרה"ג חר"ר וביקר ר' שלמה וואלק מאדור, כיון שהתנבאו **בסגנון אחד**, וזה דבר שאי אפשר לשני נביאים המקבלים השפעתם **ממלאכים** שיתנבאו באותו סגנון, ולכן חשדם **שנביאי שקר** הם וחזיבים מיתה. ועל זה השיב משה בטוב טעם 'המקנא אתה לי', **לי דוקא**, שאפשר שגם הם נביאים **כמוני** וקבלו השפעתם מהשם **יתברך** בעצמו, ולא ממלאכים, ונמילא יתכן שיתנבאו בסגנון אחד.

מעשה לפרשה

"והאיש משה ענו מכל אדם"

היה זה לפני כמאה שנים. באותה התקופה נסו המשפילים לשבר את החומה האיתנה של החינוך היהודי הטהור. הם השפיעו על שלטונות הספרות-ההגנה לחיב את ראשי הישיבות ללמד את התלמידים גם **המצוות חל**. הרבנים, התנגדו נחרצות לדרישה ונסו בכל כוחם לבטל את הגזרה. כל גדולי הדור ישובו שעות רבות ודנו בענין. הם נסו לפנות לכל הנוגעים בדבר - אך מאומה לא עזר. לבסוף החלט ששנים מגדולי הדור יגשו לארמונה של מלכת אוסטרליה ויתחננו לפניך שתבטל את הגזרה. השנים היו מרן החת"ם סופר ויתלמידו הגאון רבי יהודה אסאד. שני הרבנים יצאו לדרך. הם נסעו לעיר הבירה, הלכו לארמון המלכה ובקשו להתקבל לפניך. דבר שהיה נגדד כמעט בלתי אפשרי. אלא שמרמאם הרשים את השומר בפסח והוא הכניס את הרבנים לאולם ההמתנה, והורה להם להתמתי עד שישירו להכנס לפני המלכה.

האולם היה מפאיר ביותר: קירותיו היו מצפים במראה מבריקה. הרצפה משיש ונהיטיו עשויים מצמ מיקוד במיני. הרבנים נשארו לעמד היות ולא ידעו האם יש בעית **שעטני** בפרוד הספות. מול המרמא הבוהקת מולם השתקפה דמותם. היות וכל רגע פנוי היו מנצלים ללמוד התורה, גם כאן, בעוד הם ממתנים החלו לעסוק בתורה. תוך דקות ספורות היו שני הרבנים שקועים בלמודם. הגאון רבי יהודה הרצה מערכות בלמוד ורבו החת"ם סופר הקשה. ר' יהודה תרץ ורבו האיר נקדה נוספת בפניה. פתאום הרים רבי יהודה את עיניו, הביט לעבר המרמא ונתקל בדמות העומדת מולו. הוא פנה לחת"ם סופר ואמר **ההתרגשות: "הבה נקבל את פני היהודי הקדוש הזה העומד לפנינו. פניו מאירות והשכינה שורה עליו"** נקח ממנו ברכה לפני כניסתנו למלכה, שיעלית ה' דרכנו וישים בפניו את המלים הנכונות לבטול הגזרה". חייו עליה על פניו הקדושות של החת"ם סופר. הוא הבין שרבי יהודה, ברב טהרה ונגונותו, לא הפיר את דמותו, שהיא זו המשתקפת במראה (פי מועלם לא הביט במראה וגל פן לא הפיר את דמותו). כשהוא ר' יהודה את חיכו של רבו, הבין כי דמותו היא זו שששתקפה לנגד עיניו ובעונותו ונתן אמר: "את דמותיך ראיתי ואלכסם התפנתי". אך ידע החת"ם סופר שאת קולסתר פניו בעצמו הפיר.

ברכת מזל טוב לבחור הבר מצוה היקר והחביב

יהושע חיים שלמה בן הרה"ג ר' יוסף אנטנין שליט"א

לרגל הכנסת לעול תורה ומצוות

יהי רצון שיעלה מעלה בתורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל

שמחת הבר מצוה תתקיים ביום ד' אור לכ"ג סיון באולמי ההיכלי תניה"מ 5 ק"ס

ברכת מזל טוב לבחור הבר מצוה היקר והחביב

זלמן מאיר בן הרה"ג ר' אברהם יהודה פרידמן שליט"א

לרגל הכנסת לעול תורה ומצוות

יהי רצון שיעלה מעלה בתורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל

שמחת הבר מצוה תתקיים ביום ד' אור לכ"ג סיון באולמי "שערי מלכות" ר"ע 23 ברכפלד